

Uusix-verstaat

**Sosiaalinen
tilinpäätös 2006**
Työtä ja tuloksia

Helsingin kaupunki
Sosiaalivirasto

I Verstaiden taustaa 4

- 1.1. Projektista kiinteäksi osaksi kaupungin toimintaa 4
- 1.2. UUSIX –verstaat Helsingin Kyläsaarella 4
- 1.3. Keskeiset sidosryhmät 4
- 1.4. Toiminnan rahoitus ja resurssit 4
- 1.5. Henkilöstö 5
- 1.6. Työhön sitoutuminen 5
- 1.7. Sosiaalinen tilinpito 6
- 1.8. Tilinpito UUSIX –verstailla 6

II UUSIX –verstaiden sosiaaliset tulokset 8

2. YKSILÖN VOIMAANTUMISEN JA TYÖLLISTYMISSIVALLIUKSIEN TUKIJA
 - 2.1. Työntekijöiden jaksaminen UUSIX –verstailla olon aikana 9
 - 2.2. Työntekijöiden tulevaisuuden suunnittelu 10
 - 2.3. Työntekijöiden työssä toimiminen 11
 - 2.4. Työntekijöiden valmiuksien paranemisesta 12
 - 2.5. Arvio tililuokan toteutumisesta 14
3. LISÄARVON TUOTTAJA KAUPUNGILLE
 - 3.1. Helsingin kaupunki hyötyy UUSIX –verstaiden toiminnasta 15
 - 3.2. UUSIX –verstaiden kuntouttavan työtoiminnan laajuus on merkittävää Helsingin kaupungille 16
 - 3.3. UUSIX –verstaat kantaa vastuuta ympäristöstä 17
 - 3.4. Arvio tililuokan toteutumisesta 17
4. LUOTETTAVA JA OSAAVA YHTEISTYÖKUMPPANI
 - 4.1. Yhteistyö työvoiman palvelukeskus Duurin kanssa 18
 - 4.2. Sidosryhmien näkemys UUSIX –verstaiden luotettavuudesta 18
 - 4.3. Arvio tililuokan toteutumisesta 19
5. HYVÄ TYÖNANTAJA JA TYÖYHTEISÖ
 - 5.1. UUSIX –verstaat on monipuolisten mahdollisuuksien tarjoaja 20
 - 5.2. UUSIX –verstaiden ilmapiiri 20
 - 5.3. UUSIX –verstaat auttaa jatkopolkujen etsimisessä 21
 - 5.4. UUSIX –verstaat tarjoaa ihmisille uusia mahdollisuuksia 22
 - 5.5. Arvio tililuokan toteutumisesta 22

III Sosiaalisen tilinpäätöksen yhteenveto 23

Liite 1: Henkilöstötyytyväisyyskyselyyn vastanneiden taustatiedot 24

Liite 2: Sosiaalinen tilinpito: Tilikartta 25

Sosiaalisen tilinpidon kehittämisen eri vaiheisiin osallistui lukuisa määrä UUSIX -vestaiden työntekijöitä. Kiitos kaikille mukana olleille ja erityisesti Response -projektin aluekoordinaattori Ulla Rantaselle prosessin aikana saadusta avusta ja tuesta.

Satu Hentula-Nieminen ja Timo Kauppi toteuttivat sosiaalisen tilinpäätöksen haastattelut ja laativat tililuokissa kerrotut esimerkit UUSIX- verstaaiden toiminnasta. Henkilöstötyytyväisyys- ja sidosryhmäkyselyt, tilastolliset analyysit sekä tilinpäätösmateriaalin toimitustyön toteutti Sari Mäntysola. Pekka Saukkonen suunnitteli tilinpäätöksen ulkoasun ja taiton. Valokuvat otti Simo Sivonen.

Kuvissa olevat henkilöt eivät liity esitettyihin tarinoihin.

UUSIX –verstaiden ovi auki tulevaisuuteen

UUSIX -verstaiden toiminnan suunta muuttui vuoden 2005 aikana. Koko Helsingin kaupungin sosiaaliviraston organisaatio uudistettiin ja UUSIX -verstaat siirtyi työhönkuntoutus yksikön alaisuuteen. Aiemmin pitkäaikais-työttömien työkokeiluihin ja palkkatuella työllistämiseen keskittymisen sijasta tärkeimmäksi tehtäväksi tuli kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen.

Kuntouttavan työtoiminnan myötä myös työntekijöiden työnkuvat muuttuivat radikaalisti. Työnjohtajien työnkuva muuttui enemmän hallinto- ja suunnittelupainotteiseksi. Työpajaohjaajien tehtävät keskittyivät lähes kokonaan ohjaamiseen, kun aiemmin oli aikaa jäänyt myös tuotantoon.

Nämä muutokset ovat tuoneet tullessaan aivan uudenlaisia haasteita. Työpajaohjaajien työnkuvaan on aiemman ammatillisen osaamisen rinnalle tullut yhtä tärkeänä osana sosiaaliset taidot. Myös vakinaisen työvoiman vähyys vaikuttaa kuntouttavan työtoiminnan tehokkuuteen ja suunnitelmallisuuteen.

Kuntouttavan työtoiminnan tuloksellisuuden toteamiseksi ei ole juurikaan olemassa työkaluja ja aiempia toimintamalleja, joiden avulla toimintaa voitaisiin ohjata, suunnitella ja kehittää. Uusien haasteiden ratkaisussa Sosiaalinen tilinpito (SoT) ja Response-projektin tuottamat työkalut tulevat olemaan avainasemassa. Mittausten avulla UUSIX -verstaiden toiminnan tuloksellisuus saadaan näkyväksi ja samalla pystymme myös perustelemaan toiminnan jatkuvuuden kannalta olennaisen henkilöresurssien tarpeen.

Response-projektin kautta UUSIX -verstaiden toiminnan kehittäminen on nousemassa aivan uudelle tasolle. Kyselyiden tekeminen ym. projektin työkalujen käyttö aloitettiin vuonna 2006, joten aiempaa kokemusta mitausten tekemisestä tai tilastotietoa kehityksestä ei ole vielä saatavilla. Myös käytettävissä olevien työkalujen sorvaaminen UUSIX -verstaalle sopiviksi on vielä alkuvaiheessa. Näistä syistä joidenkin mittareiden kohdalla SoT ei ole vielä tyydyttävällä tasolla mutta kokemuksen lisääntyessä tilanne korjaantuu.

Projektin loputtua UUSIX-verstailla on käytössään erinomainen työkalu toiminnan suunnittelemiseksi ja tuloksellisuuden todentamiseksi. Ilman SPR:n Response -projektin tukea UUSIX -verstaat olisi tuskin selviytynyt tästä urakasta.

Vuokko Oikarinen
Työpajapäällikkö
UUSIX -verstaat

I Verstaiden taustaa

1.1. Projektista kiinteäksi osaksi kaupungin toimintaa

UUSIX –verstaiden historia alkaa vuodesta 1995, jolloin aloitettiin Euroopan sosiaalirahaston tuella *Pääkaupunkiseudun pitkäaikaistyöttömien palvelukeskus* –hanke. Hankkeen osana käynnistetyssä *Helsingin työllisyyspolku* -projektissa toteutettiin erilaisia työllistämishankkeita ja vuonna 1996 Kyläsaarenkatu 8:ssa, Kierrätyskeskuksen talossa alkoi orastaa UUSIX –elämä, kun projektissa perustettuihin työvoimapolitiittisiin koulutuksiin otettiin mukaan työttömiä työnhakijoita.

Virallisesti UUSIX -verstaat avattiin 9.12.1997 tarkoitusta varten saneeratuissa entisen polttolaitoksen tiloissa ja projektitoiminta jatkui aina vuoteen 2001. EU- rahoituksen päättyessä toimintaa varjosti lakkautusuhka, mutta tarvetta verstastoimintaan oli ja Helsingin kaupungin sosiaalivirasto päätti muuttaa UUSIX -verstaat kaupungin tukityöyksiköksi. Joulukuussa 2001 talossa aloitti ensimmäinen kuntouttavan työtoiminnan tekijä. Toiminnan painopisteen siirtyessä yhä enemmän kuntoutukseen on vuoteen 2006 mennessä UUSIX -verstaista tullut Helsingin kaupungin suurin työhönkuntoutuksen yksikkö.

1.2. UUSIX –verstaat Helsingin Kyläsaarella

UUSIX –verstaisiin kuuluu yhdeksän työpajaa: Keramiikka- ja korupaja, metalliverstas, ompelimo, polkupyöräverstas, puuverstas, rakennusosasto, rakennusosien kierrätys, tekstiilipaja ja verhoomo. Atk-koulutusyksikkö tarjoaa koulutusta pajoilla työskentelevien lisäksi kaikille Helsingin kaupungilla työskenteleville työllistetyille. Lisäksi varstaiden koulutustarjontaan kuuluu suomenkielen kursseja sekä työllistymistä tukevia kursseja, kuten hygieniapassi-, tulityö- ja työturvallisuuskursseja.

Kuntouttavassa työtoiminnassa olevien työntekijöiden kokonaisvaltaisen elämänhallinnan tukeminen on UUSIX -verstaiden tuottama keskeinen palvelu. Verstailla toteutetaan laadukasta ja mielekästä kuntouttavaa työtoimintaa, jonka tuloksena syntyy jäljittelemättömiä ja monipuolisia tuotteita.

Verstaiden tuotteet menevät myyntiin pääosin omaan UUSIX- kauppaan. Myymälän valikoima koostuu ompelimon, tekstiilipajan, metalliverstaan, puuverstaan, keramiikka- ja korupajan sekä verhoomon tuotteista. Valmistuksessa käytetään aina mahdollisuuksien mukaan kierrätysmateriaaleja. Uustuotannon lisäksi pajoilla tehdään tilaustöitä ja korjauspalvelua. Toinen verstaiden kauppapaikka on rakennusosien kierrätyksessä. Sieltä voi hankkia mm. ovia, ikkunoita, keittiö- ja kylpyhuonekalusteita sekä sähkötarvikkeita jne.

1.3. Keskeiset sidosryhmät

UUSIX -verstaiden keskeisiä sidosryhmiä ovat sosiaaliviraston työhönohjausyksikkö, Helsingin kaupungin henkilöstökeskus ja työvoiman palvelukeskus Duuri, joiden kautta verstaat rekrytoivat henkilökuntansa. Muita yhteistyökumppaneita ovat Helsingin kaupungin muut virastot, yksityiset henkilöt sekä verstaiden tavarantoimittajat.

1.4. Toiminnan rahoitus ja resurssit

UUSIX -verstaiden toiminta rahoitetaan Helsingin kaupungin henkilöstön työllistämismäärärahoista. Kiinteän budjetin suurimmat menoerät ovat vakinaisen henkilöstön palkat (33 %), tilavuokrat (29,4%), aineet ja tarvikkeet (19,1%) sekä ostopalvelut (18 %).

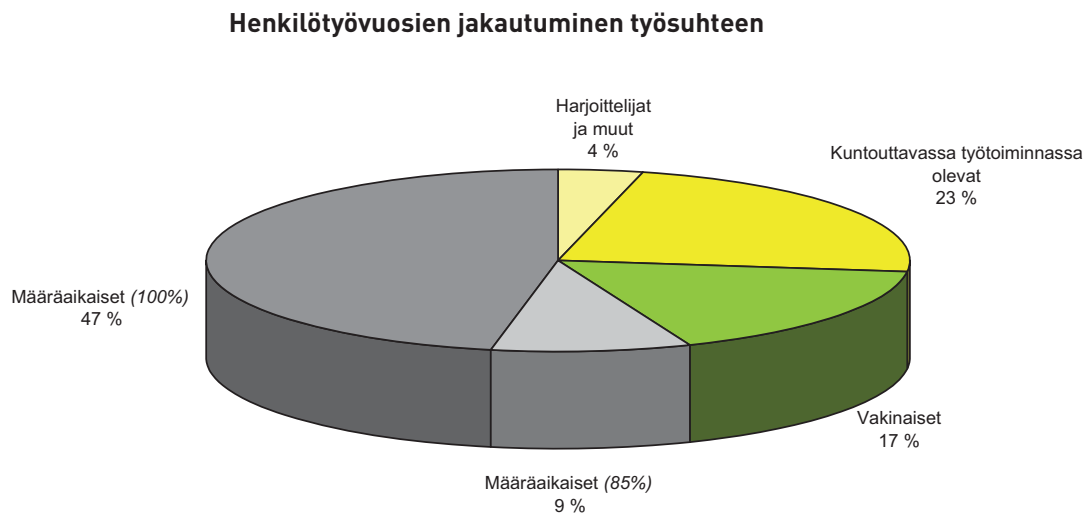
1.5. Henkilöstö

UUSIX –verstaiden perustehtävä on kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen. Kuntouttavaan työtoimintaan tulevat henkilöt osoitetaan UUSIX –verstailla työvoiman palvelukeskus Duurin kautta. Kuntouttava työtoiminta tarvitsee toteutuakseen työnjohtajien lisäksi työpajaohjaajia, jotka rekrytoidaan verstailla työvoimapolitiittisella palkkatuella Helsingin kaupungin sosiaaliviraston työhön-ohjauksen tai Helsingin kaupungin henkilöstökeskuksen kautta. Näiden kautta verstailla tulevat myös työelämävalmennettavat, työkokeilijat ja työharjoittelijat.

Työvoimapolitiittisilla toimenpiteillä palkattujen henkilöiden työjaksojen pituudet vaihtelevat kolmesta kuukaudesta kahteen vuoteen ja he työskentelevät verstailla työnjohtajina, työpajaohjaajina, suunnittelijoina ja kouluttajina sekä työntekijöinä verstaiden tuotannollisissa tehtävissä. Vakinainen henkilöstö toimii hallinnollisissa ja työnjohtotehtävissä. Talossa työskentelee myös erityissosiaaliryöntekijä, osa-aikainen terveydenhoitaja ja kaksi työvalmentajaa. Lisäksi verstailla työskentelee työharjoittelijoita, työelämävalmennettavia ja työkokeilussa toimivia henkilöitä. Organisaation perustehtävän kannalta merkittävimmän työntekijäryhmän muodostavat kuntouttavassa työtoiminnassa olevat henkilöt.

Toiminnan erityislaadun vuoksi verstaiden työntekijöiden vaihtuvuus on huomattava. Vuoden 2006 aikana erityyppisillä sopimuksilla työskenteli 475 työntekijää, joista uuden työsuhteen aloittaneita oli noin 350. Verstaiden yhtenä toiminnan tavoitteena on työllistymisen tukeminen. Saatavilla olevien tietojen mukaan kaikista vuonna 2006 verstailla työskennelleistä 34 on sijoittunut työjaksonsa jälkeen muualle kuin työttömyyskortistoon.

Työtä UUSIX – verstailla tehtiin yhteensä 54 henkilötyövuotta. Oheisessa kaaviossa esitetään työn jakautuminen työsuhteen lajin mukaan. (Henkilötyövuosi= Työskentely 7,5 tuntia vuorokaudessa 260 päivää vuodessa.)

1.6. Työhön sitoutuminen

Kuntouttavassa työtoiminnassa työssäjaksamisen merkitys on erityisen suuri. Kun suurin osa todella iloitsee pääsystä verstailla ja kiinni työelämän syrjään, joillekin säännöllinen työ voi osoittautua ylivoimaiseksi haasteeksi. Vuonna 2006 kuntouttavaan työtoimintaan rekrytoitiin 278 henkeä, joista työn aloitti sovittuna ajankohtana 252 henkeä. Heistä työjakson keskeyttäjiä oli 95 (38%). Kolmenkymmenen henkilön kohdalla työsuhde keskeytettiin ja 65 keskeytti työjaksonsa itse.

1.7. Sosiaalinen tilinpito

Sosiaalinen tilinpito (SoT) on menetelmä sosiaalisten ja yhteiskunnallisten tulosten todentamiseen, seuraamiseen ja esittämiseen. Sosiaalisen tilinpidon prosessi voidaan rinnastaa taloudelliseen tilinpitoon sillä erotuksella, että SoT:ssa mittauskohteena on sosiaalinen tulos eli asiat, joiden tuloksia ei saada esille normaalin taloudellisen tilinpidon kautta.

Sosiaalisen tilinpidon menetelmät

Sosiaalisessa tilinpitomallissa on viisi askelta:

1. **budjetointi**
-tavoitteiden ja mittareiden määrittäminen sekä mittaussuunnitelman laatiminen
2. **kirjanpito**
-mittaaminen, tiedonkeruu
3. **tilinpäätös**
-tuloksen kokoaminen ja näyttäminen
4. **tilintarkastus**
-tuloksen tarkastus
5. **tuloksesta viestiminen**

1.8. Tilinpito UUSIX -verstailla

UUSIX –verstailla sosiaalinen tilinpito on otettu käyttöön, koska haluamme tietää omat sosiaaliset tuloksemme, seurata niitä järjestelmällisesti ja näyttää ne sidosryhmillemme. Seuraamme sosiaalisen tuloksemme kehittymistä ja pyrimme parantamaan toimintaamme sen pohjalta. Tavoitteenamme on kehittää sosiaalisen tilinpidon sisältöä ja menetelmiä niin, että säännöllisestä tilinpidosta ja vuotuisesta tilinpäätöksestä muodostuu vakiintunut käytäntö UUSIX-verstailla.

Sosiaalista tilinpitoa varten otettiin käyttöön henkilöstötyytyväisyyskysely ja sitä kokeiltiin toukokuussa 2006. Sen jälkeen henkilöstötyytyväisyyden kyselylomaketta korjailtiin ja kyselytutkimus toistettiin marraskuussa 2006. Kyselyt tehtiin talon koko henkilökunnalle, johon kuuluvat palkkatyöntekijöiden lisäksi kuntouttavassa työtoiminnassa olevat ja harjoittelijat sekä työkokeilijat.

Marraskuussa talossa työskenteli 242 henkilöä. Kyselyyn vastasi 145 henkilöä ja vastausprosentti oli 60%. Kysymyksissä käytettiin viisiportaista asteikkoa, jossa korkein arvosana oli viisi ja alhaisin yksi. Tulokseksi on otettu vastausten keskiarvot joita on verrattu tilikarttaan asetettuihin tavoitteisiin. (Tilikartta on esitetty liitteessä 2.)

Myös yhteistyökumppanille tehtiin kysely, joka toteutettiin lokakuussa 2006. Yhteistyökumppanikyselyn kohteeksi valitsimme Helsingin kaupungin työvoiman palvelukeskus Duurin, josta vastauksia saatiin 19. Vastausprosentti oli 24%. Myös tässä kyselyssä käytettiin viisiportaista asteikkoa, jossa korkein arvosana oli viisi ja alhaisin yksi. Tilikarttaan merkittyjen tavoitteiden mukaisesti tulokseksi on laskettu vastausten keskiarvot, jotka valitettavasti vastausten vähäisen määrän vuoksi ovat vain viitteellisiä.

U6

II UUSIX -verstaiden sosiaaliset tulokset

Sosiaalisten tulosten arvioinnissa on käytetty hymiöitä, joilla kuvaamme tulosta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Hymiöasteikko on seuraavanlainen:

😊 ++	Tämä tulos yllätti meidät! Ylitimme kaikki odotukset! Loistavaa!
🙂 +	Ylitimme odotuksemme! Oikein hyvä!
😊	Saavutimme tavoitteemme! Hyvä!
😐	Tässä melkein onnistuimme.
😞	Emme saavuttaneet tavoitettamme. Pitää parantaa!
😞 -	Tulos oli huonompi kuin odotimme! Ei hyvä!
😞 - -	Tämä tulos yllätti meidät! Emme päässeet lähellekään odotuksia!

U6

2. YKSILÖN VOIMAANTUMISEN JA TYÖLLISTYMISSIVALMIUKSIEN TUKIJA

TAVOITTEET

Sosiaalisen tilinpidon ensimmäisessä tililuokassa tarkastellaan UUSIX -verstaiden roolia voimaantumisen ja työllistymisvalmiuksien tukijana. Tililuokkaan asetettiin neljä tavoitetta: *työntekijöiden jaksamisen paraneminen, tulevaisuuden suunnittelun paraneminen, työssä toimimisen paraneminen ja valmiuksien paraneminen.*

2.1. Työntekijöiden jaksaminen UUSIX -verstailla olon aikana

Työntekijöiden jaksamisen paranemisen mittareiksi valittiin kolme tekijää: työntekijöiden arviot itsetuntonsa, elämänlaatunsa ja jaksamisensa parantumisesta. Arviot kerättiin henkilöstötyytyväisyyskyselyn avulla. Lisäksi tehtiin henkilöhaastattelu, jonka pohjalta laadittiin esimerkkikuvaus jaksamisen paranemisesta.

	Tulos	
101 01 Työntekijät arvioivat itsetuntonsa paranemisen. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 3,8.	
101 02 Työntekijät arvioivat elämänlaatunsa paranemisen. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 3,8.	
101 03 Työntekijät arvioivat jaksamisensa paranemisen. Vastausten keskiarvo on 3.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 3,7.	
101 04 Yksi esimerkki jaksamisen paranemisesta		

Jaksamattomuus ja mielenterveydelliset ongelmat vaivasivat 45-vuotiasta naista. Alkoholin runsas käyttö oli ollut myös tiiviisti kuvioissa mukana. Liki 20-vuotinen työura oli päättynyt siihen, että yritys meni konkurssiin 1990-luvun alussa. Satunnaisia ja lyhytkestoisia sijaisuuksia hän on tehnyt viimeisen kymmenen vuoden aikana. Parisen vuotta sitten hän pääsi puoli vuotta kestäväälle ensimmäiselle työhönkuntoutus -jaksolle UUSIX -verstailla. Tätä jaksoa edelsi myös puoli vuotta kestänyt työvoimatoimiston järjestämä työhönhaku-kurssi. Pienen tauon jälkeen hän tuli uudelleen UUSIX -verstailla työhönkuntoutukseen ja tällä hetkellä hän haluaa aktiivisesti hakeutua jakson päättymisen jälkeen vapaille työmarkkinoille. Hän tuntee saaneensa UUSIX -verstailla uskoa siihen, että pärjää muunkinlaisessa työyhteisössä. Voimaantumiseen on huomattavasti vaikuttanut se, että UUSIX -pajalla on saanut toteuttaa omia kädentaitojaan ja hyvät työtoverit ovat olleet rohkaisemassa myös siihen, että hän on hakenut ulkopuolista apua sekä mielenterveysongelmiinsa että alkoholin liialliseen käyttöön.

2.2. Työntekijöiden tulevaisuuden suunnittelu

Työntekijöiden tulevaisuuden suunnittelun paranemista selvitettiin henkilöstötyytyväisyyskyselyn kysymyksellä työntekijöiden tulevaisuuden suunnitelmien selkiytymisestä ja kysymyksellä, olivatko henkilöt hakeneet aikaisempaa aktiivisemmin itselleen jatkopaikkaa. Lisäksi koottiin tietoja UUSIX -verstailla huhtikuussa työskentelynsä aloittaneiden työvalmentajien tarjoamien palveluiden käytöstä. Koska työvalmentajien tehtävät ovat vasta muotoutumassa, heidän työstään ei ole vielä käytettävissä täysin kattavia tietoja.

	Tulos	
102 01		
Työntekijät arvioivat tulevaisuudensuunnitelmiansa selkiytymisen. Vastausten keskiarvo on 4	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 3,2.	☹️
102 02		
Työntekijät ilmoittavat, että ovat hakeneet aikaisempaa enemmän työ- tai koulutuspaikkoja. Vastausten keskiarvo on 2.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 2,2.	😊
102 03		
60 työntekijää on käynyt työvalmentajien luona.	Huhtikuun ja marraskuun välisenä aikana työvalmentajien luona kävi arviolta 160 työntekijää. ^[*]	😊 ++
102 04		
45 työntekijää on osallistunut työnhakuohjaukseen.	Huhtikuun ja marraskuun välisenä aikana työnhakuohjaukseen osallistui arviolta 80 työntekijää. ^[*]	😊 +
102 05		
40 työntekijää on laatinut ansioluettelon UUSIX:in opastuksella.	Huhtikuun ja marraskuun välisenä aikana arviolta 70 työntekijää laati ansioluettelon. ^[*]	😊 +
102 06		
Yksi esimerkki tulevaisuuden suunnittelun paranemisesta		😊

Noin 30-vuotias yhden lapsen perheenäiti on ollut UUSIX-verstailla kolmisen kuukautta. Jaksoa ennen hän oli asiakkaana Käenkujan työnohjauspisteessä. Hänen työttömyysaikansa oli venynyt melkein kolmeksi vuodeksi. Työttömyys alkoi heti vanhempainlomakauden loputtua, joten ammattiin valmistumisen jälkeen kotona oloa oli viitisen vuotta. Oli vaikeuksia päästä kouluttautumisalalle, joten hän suoritti myös toisen ammatillisen koulutuskokonaisuuden työttömyysjaksojen välissä. Päästyään UUSIX -verstaalle hän on alkanut tietoisesti suunnitella, kummalle kouluttamisalalle hän aikoo suunnata. Lisäksi hän on käynyt ja käy edelleen UUSIX-verstaiden atk-koulutuksessa sekä suunnittelee tulevaa työuraansa tiiviisti UUSIX-verstaiden työvalmentajan kanssa. Hän on päättänyt, ettei halua enää olla päiväakkään työtön, kun UUSIX-jakso päättyy.

[*]= Arvio. Vuonna 2006 toiminnasta ei ole pidetty systemaattista kirjanpitoa.

2.3. Työntekijöiden työssä toimiminen

Kolmanneksi UUSIX -verstaiden roolia voimaantumisen ja työllistymisvalmiuksien tukijana selvitetiin tarkastelemalla työntekijöiden työssä toimimisen kehittymistä. Tätä tavoitetta arvioitiin kysymällä työntekijän omaa arviota työkykynsä paranemisesta, minkä lisäksi koottiin työnjohtajien arviot kuntouttavassa työtoiminnassa työskennelleiden henkilöiden työkyvyn paranemisesta. Mukana on myös henkilöhaastattelun pohjalta laadittu esimerkkikuvaus verstastoiminnan tarjoamista mahdollisuuksista työuran jatkamiseen.

	Tulos	
103 01		
Työntekijät arvioivat työkykynsä parantumisen. Vastausten keskiarvo on 3.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 3,9.	😊 +
103 02		
Työnjohtajat arvioivat, että 50%:lla kuntouttavan työtoiminnan työntekijöistä työkyky on parantunut.	Työnjohtajat arvioivat, että kuntouttavassa työtoiminnassa 64 %:lla työkyky parani työjakson aikana.	😊 +
103 03		
Yksi esimerkki työkyvyn paranemisesta		😊

Selkävaivat pakottivat 50-vuotiaan miehen jättämään ruumiillisen työn noin pari vuotta sitten. Myös edellisen työn hän oli joutunut vaihtamaan, koska hän oli allergisoitunut työssä päivittäin käytetyille kemikaaleille. Työttömyysaikana hän kärsi siitä, ettei elämässä ollut mitään säännöllisyyttä, minkä lisäksi hän käytti runsaanpuoleisesti alkoholia. UUSIX -verstaalle tulon jälkeen hän on nauttinut siitä, että työssä on tietty säännöllisyys ja työnohjaajat kannustavat luovuuden käyttöön. Pajalla on työn lomassa sopivan mittaisia taukoja ja myös ergonomiset työasennot ovat itsestään selvyys.

2.4. Työntekijöiden valmiuksien paranemisesta

Neljänneksi UUSIX -verstaiden roolia voimaantumisen ja työllistymisvalmiuksien tukijana selvitettiin arvioimalla työntekijöiden valmiuksien paranemista. Tätä tavoitetta selvitettiin kokoaamalla tiedot UUSIX -verstaiden tarjoamien ammatillisten kurssien sekä atk- ja kielikurssien kävijämääristä. Lisäksi tehtiin henkilöhaastattelujen pohjalta kaksi esimerkkikuvausta suomen kielen taitojen harjaantumisesta työpaikalla.

	Tulos	
104 01 40 työntekijää on suorittanut tulityökurssin.	Tulityökurssin suoritti 40 henkilöä.	😊
104 02 20 työntekijää on suorittanut Ensiapu1-kurssin.	Ensiapukurssin suoritti 20 henkilöä.	😊
104 03 20 työntekijää on suorittanut hygieniapassi-koulutuksen.	Hygieniapassi -koulutuksen suoritti 20 henkilöä.	😊
104 04 20 työntekijää on suorittanut työturvallisuuskortin.	Työturvallisuuskortin hankki 23 henkilöä.	😊
104 05 300 henkilöä on suorittanut atk-kurssin.	Atk-kurssin suoritti 340 henkilöä. ^[*]	😊
104 06 20 henkilöä on suorittanut ECDL-kurssiosion (European Computer Driving Licence).	ECDL -tutkinnon osion suoritti 25 henkilöä.	😊
104 07 40 työntekijää on käynyt suomenkielen kurssin.	Kielikurssin kävi 36 henkilöä.	😊
104 08 Yksi esimerkki suomen kielen käyttämisestä pajalla		😊

Pajalla työskentelyssä tarvitaan yhteistä kieltä. Suomeen muuttaneen tarvitsee ymmärtää monia asioita, jotta pajalla asiat hoituvat. Tärkeää on tietää miten UUSIX-verstailla toimitaan eli millaisia yhteisiä pelisääntöjä noudatetaan. Venäjältä Suomeen muuttanut kolmikymppinen naishenkilö tarvitsi UUSIX -verstailla ollessaan suomenkieltä, koska hänen työnsä liittyi tuotteiden markkinointiin. Päivittäin hän kohtasi paljon tuotteiden ostajia ja tilaustuotteiden noutajia. Lisäksi hän kävi markkinointiin liittyviä neuvotteluja säännöllisesti pajavastaavien kanssa. Suuri apu hänelle oli, että hän sai käydä UUSIX-verstaiden järjestämällä suomenkielen intensiivikurssilla.

[*]= Windows -perusteet ja internet 239 henk. eKansalainen -passi 20 henk. Urban-projektin atk-koulutus 25 henk.

Yksi esimerkki työntekijän suomen kielen kehittämisestä

Noin nelikymppinen Intiasta Suomeen muuttanut mies käyttää suomenkieltä päivittäin työtehtäviensä hoidossa. Hän opastaa muita atk-taidoissa ja tietokoneiden hallinnassa ja hän kokee, että hänen suomenkielen taitonsa on huomattavasti parantanut viimeisen kolmen kuukauden aikana hänen ollessaan tukityöllistettynä UUSIX -verstaiden palveluksessa. Hänellä on mahdollisuus päivittäin kuulla paljon eri ihmisten käyttämää kieltä ja tätä kautta kielen ymmärtäminen kehittyy. Juuri ennen UUSIX -verstaille tuloa hän oli kolmisen vuotta työttömänä. Kotonaolon aikana hän tosin puhui perheensä ja ystäväperheen kanssa suomea, mutta sanavarasto ei kehittynyt ihan hänen toivomallaan tavalla. Hän on oleskellut Suomessa noin kymmenen vuotta, jona aikana hän on opiskellut datanomiksi ja käynyt useampia tietotekniikan kursseja. Opiskeluajana hän käytti mieluummin englannin kieltä. Lisäksi hän ehti työskennellä ohjelmointitehtävissä, joissa ei paljon tarvinnut puhua tai kuunnella suomenkieltä. Hän suhtautuu erittäin positiivisesti siihen, että kielen hallinta mahdollistaa hänelle jatkossa paremmat näkymät vaipailla työmarkkinoilla.

2.5. Arvio tililuokan toteutumisesta

Arvioitaessa ensimmäisen kerran UUSIX -verstaiden menestystä yksilön voimaantumisen ja työllistymisvalmiuksien tukijana saadut mittaustulokset ovat osin yllättäneet, mikä johtuu osaksi tavoitteiden asettamiseen liittyvistä ongelmista. Toisaalta on käyty keskusteluja verstaiden perustehtävästä ja eri tahojen yhteistyön merkityksestä tavoitteiden saavuttamiseksi. Joiltain osin tavoitteita ja mittareita on myös jouduttu korjaamaan.

Verstaiden työntekijöille tarjottuun työllistymistä tukevaan lisäkoulutukseen osallistuttiin ahkerasti ja verstailla järjestetyt kurssit ovat olleet täynnä. Tässä mielessä sosiaalisen tilinpidon tavoitteen saavuttaminen liittyy paremminkin käytössä oleviin koulutusresursseihin kuin henkilökunnan osallistumishalukkuuteen. Samoin huhtikuussa aloitettuja työnhakupalveluja käytetään enemmän kuin osattiin odottaa, vaikkakin työmarkkinoille pääsyn esteitä ei yksin UUSIX -verstaiden voimin kyetä poistamaan.

Verstaiden vahvuutena on töiden räätälöitävyys, mikä tukee voimaantumisen tavoitteita. Tarjonta on monipuolista ja töiden sisällössä joustetaan siten, että työ muotoutuu kuntoutettavan taitojen ja osaamisen mukaan. Tulevaisuudessa voimaantumiseen liittyviä mittareita tullaan kehittämään ja mittausta tullaan kohdentamaan erityisesti kuntouttavassa työtoiminnassa työskenteleviin henkilöihin.

3. LISÄARVON TUOTTAJA KAUPUNGILLE

TAVOITTEET

Toinen sosiaalisen tilinpidon tililuokka on UUSIX -verstaiden tuottama lisäarvo kaupungille. Tähän luokkaan asetettiin kolme tavoitetta: *Helsingin kaupunki hyötyy verstaiden toiminnasta, toiminnan laajuus on merkittävää Helsingin kaupungille ja UUSIX -verstaat kantaa vastuuta ympäristöstä.*

3.1. Helsingin kaupunki hyötyy UUSIX -verstaiden toiminnasta

Ensimmäisen tavoitteen onnistumista selvitettiin arvioimalla verstastoiminnan vaikutuksia yhteiskunnan palvelujen käyttöön. Lisäksi tehtiin henkilöhaastattelu, jonka pohjalta laadittiin esimerkkikuvaus palvelujen käyttötarpeen vähenemisestä.

201 01

Uusix pystyy nimeämään yhteiskunnan tarjoamia palveluja, joiden käyttöä UUSIX -verstaiden järjestämä kuntouttava työtoiminta vähentää.

Uusixilla työhönkuntoutukseen osallistuvista ihmisistä arviolta puolella on ollut sellaista alkoholin tai muiden päihteiden käyttöä, mikä on vaikeuttanut heidän työllistymistään. Ohjattu pajatyö itsessään synnyttää vakaannuttavaa rakennetta, säännöllisyyttä, tuottaa muutosta motivoivia kumppanuussuhteita ja tärkeäksi koetun työnteon kautta merkityksellisyyttä omaan elämään. Isolle osalle syntyy näin sellaista vaihtoehtoista tekemistä ja henkilökohtaisia merkityksiä, jotka korvaavat ja ohittavat aiemmin alkoholista ja muusta käytöstä etsittyjä kokemuksia.

Aiemmin runsaasti käyttäneistä iso osa, arviolta kolmasosa tai lähes puolet saa käyttönsä Uusixilla ollessaan hallintaan siinä määrin, että työnteke sujuu. Tämä vähentää heidän tarvettaan hakeutua päihde- tai terveyspalveluihin.

Pitkään työelämästä poissa olleet ihmiset ovat usein ”syrjäytyneet” normaaleista sosiaalisista kontakteista. Heidän elämistään tukevat verkostot ovat ohentuneet, mutta myös mahdollisuudet ja valmiudet solmia aktiivisia kontakteja ovat heikentyneet. Tähän liittyen iso osa Uusixin kuntouttavaan pajatyöhön ohjatuista ihmisistä jännittää ja ahdistuu sosiaalisissa tilanteissa, kokee arkuutta tai masennusta sekä yrittää helpottaa kokemiaan oireita lääkityksellä ja ammattiavulla.

Uusix tarjoaa ohjattua pajatyötä ja sen toteutusrakenteen vuoksi samalla runsaasti merkityksellisiä sosiaalisia suhteita; niihin myös ohjataan pajojen työvuorovaikutustilanteissa turvallisella ja luontevalla tavalla. Kuntouttavaan pajatyöhön osallistuvan huomio keskittyy tehtävään ja vuorovaikutukseen siinä. Tällöin huomio siirtyy pois vaivaavista asioista ja kokemus tulee myönteisemmäksi. Osalla jo se yksistään helpottaa oireiden kokemista ja mielenterveyspalvelujen sekä lääkityksen tarvetta jännitys-, ahdistus- ja masennusoireisiin sekä psykologipalveluihin. Usein vaivanneet kokemukset siirtyvät pysyvämmiin kokonaan uuteen perspektiiviin. Tällöin koettu ongelma ja tunne liukenevat ja löytyy myös aiempaa helpommin uudenlaisia ratkaisumahdollisuuksia.

Suunnittelija Timo Kauppi, työhönkuntoutusyksikkö

201 02

Esimerkki, kuinka yhteiskunnan palveluiden käyttö on vähentynyt Uusix -jakson aikana.

Keski-ikäinen nainen kärsi reilun parin vuoden ajan masennuksesta, kun hän oli joutunut työttömäksi pitkäaikaisesta, vakituisesta työsuhteesta. Hän kävi säännöllisesti terveysasemalla omalääkärin vastaanotolla useita kertoja masennuskauden aikana. UUSIX -verstaille tulon jälkeen ei ole ollut tarvetta käyttää lainkaan tätä yhteiskunnan palvelua. Hän tuntee, että hän pärjää hyvin tällä hetkellä omin voimin ja tukiverkostojen avulla. UUSIX -verstaiden hyvä ilmapiiri ja luovat työtavat ovat lieventäneet merkittävästi entisen työpaikan menettämisestä johtunutta tuskaisuutta. Hänelle on tuottanut myös mielihyvää se, että pajalla noudatetaan kestävästä kehityksen periaatteita tuotteiden valmistuksessa.

201 03

UUSIX -kauppa ja UUSIX -verstaiden laskutettava toiminta tuottaa Helsingin kaupungille 60 000 euroa vuonna 2006.

Tuotto vuonna 2006 oli 140 000€.

3.2. UUSIX -verstaiden kuntouttavan työtoiminnan laajuus on merkittävää Helsingin kaupungille

UUSIX -verstaiden tarjoaman kuntouttavan työtoiminnan osuus suhteessa Helsingin kaupungin muuhun kuntouttavaan työtoimintaan selvitettiin työhönkuntoutusyksikön paikkalaskelmista. Käytännössä kuntouttavan työtoiminnan paikkamäärä riippuu henkilöstö- ja tilaresursseista.

Tulos

202 01

UUSIX-verstaat järjestävät 57 prosenttia Helsingin kaupungin kuntouttavan työtoiminnan paikoista.

UUSIX-verstaiden osuus oli 47%

U6

3.3. UUSIX -verstaat kantaa vastuuta ympäristöstä

Arvioitaessa UUSIX -verstaiden vastuunkantoa ympäristöstä osoittimeksi valittiin kierrätettyjen tuotteiden osuus verstaiden taloudellisesta tuotosta. Lisäksi laadittiin esimerkkikuvaus kierrätystuotteen tarinasta.

203 01

70% UUSIX:in tuotosta tulee kierrätystuotteista

Tulos

50% kierrätystuotosta tehdään rakennusosien kierrätyksessä. Verstaiden kierrätystuotteiden ja korjauspalveluiden osuus on noin 30%.^{1*}

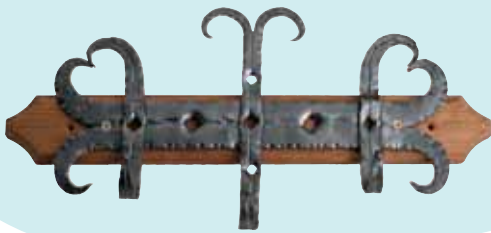

203 02

Yksi esimerkki kierrätysmateriaalin hyödyntämisestä uudessa tuotteessa

Tummanharmaa likainen metallinen jättepala on saanut uuden elämän UUSIX-verstaiden työntekijän käsissä ja hänen kekseliäisyytensä kautta. UUSIX-verstaille tuodaan kaupungin purkukohteista erikokoista ja erilaatua metalliromua. Harmaasta likaisesta metallilevystä leikataan sopivan kokoisia paloja, joista työstetään monien eri työvaiheiden jälkeen yksi- tai useampihaaraisia naulakkoja. Työ saatetaan viimeistellä kuparijättepallasella siten, että siitä tehdään ruusuke naulakon komistukseksi. Myös tummaa puujätettä (wenge-puuta) voidaan käyttää naulakon taustasomisteena. Wenge -puupalat ovat olleet aiemmin Suomen Tupakka Oy:n toimistotalon portaikon kaiteina.

Arvio tililuokan toteutumisesta

UUSIX -verstaiden tuottama lisäarvo kaupungille syntyy osin vaikeasti mitattavien vaihtoehtokustannusten kautta. Tällöin lisäarvoa syntyy, kun kuntouttavassa työtoiminnassa työskentelevien lääkkeiden ym. aineiden käyttö ja erilaisten palvelujen tarve vähenee. Tässä mielessä kustannukset vähenevät "kalliimmasta halvempaan". Sosiaalisen tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä tuli myös esille, kuinka yksi merkittävä lisäarvon tuottaja on vertaistuki, jota työntekijät antavat toisilleen. UUSIX -verstaiden tarjoaman kuntouttavan työtoiminnan määrä jäi alle asetetun tavoitteen, mutta sitä olisi mahdollista kasvattaa, mikäli henkilöstöressurssit sen mahdollistaisivat.

Vuonna 2006 verstaiden Helsingin kaupungille tilittämä tuotto on kasvanut merkittävästi ja siltä osin asetettu tavoite ylitettiin kirkkaasti. Myös valtion maksama tuki kuntouttavaan työtoimintaan samoin kuin erilaisten työllistämistukien hyödyntäminen luo kaupungin näkökulmasta toiminnalle lisäarvoa.

Kierrätysmateriaalien käytön osalta ei päästy asetettuun tavoitteeseen. Toisaalta kiinnitettiin huomiota siihen, kuinka myös korjaustoiminta tuottaa lisäarvoa ja on kestävä kehitystä edistävää. Esimerkiksi merkittävä osuus pyöräverstaan tuotosta on saatu korjaustoiminnan avulla. Myös huonekaluja ja vaatteita korjataan paljon.

^{1*}= Arvio. Kierrätysosuuden laskentamenetelmiä ollaan parhaillaan kehittämässä.

4. LUOTETTAVA JA OSAAVA YHTEISTYÖKUMPPANI

TAVOITTEET

Sosiaalisen tilinpäätöksen kolmannessa tililuokassa tarkastellaan UUSIX -verstaista luotettava ja osaavana yhteistyökumppanina. Tähän luokkaan asetettiin yhdeksi tavoitteeksi se, että *yhteistyö työvoiman palvelukeskus Duurin kanssa toimii hyvin*. Toinen tavoite on, että *sidosryh-mät pitävät UUSIX -verstaiden toimintaa luotettavana*.

4.1. Yhteistyö työvoiman palvelukeskus Duurin kanssa

Selvitettäessä yhteistyön onnistumista palvelukeskus Duurin kanssa valittiin neljä osoitinta: mielikuva UUSIX -verstaiden toiminnasta, Duurin henkilökunnan tuntemus UUSIX -verstaista, yhteistyömallin toimivuus ja Duurissa asetettujen odotusten täytyminen.

	Tulos	
301 01 Duurin henkilökunnalla on hyvä mielikuva UUSIX-vers-taiden toiminnasta. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 3,6.	☹️
301 02 Duurin henkilökunta tuntee UUSIX-verstaiden toiminnan hyvin. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 3,8.	☹️
301 03 UUSIX-verstaiden ja Duurin välillä on toimiva yhteistyömalli. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 3,1.	☹️
301 04 UUSIX täyttää Duurin odotukset. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 3,3.	☹️

4.2. Sidosryhmien näkemys UUSIX -verstaiden luotettavuudesta

Selvitettäessä sidosryhmien näkemystä UUSIX -verstaiden luotettavuudesta käytetään viittä osoitinta, joista kolmea mitattiin sidosryhmäkyselyn avulla: Duurin työntekijöiden arviota verstaiden luotettavuudesta, heidän näkemystään verstaiden toiminnan tarpeellisuudesta ja yhteistyön merkityksestä kuntouttavassa työtoiminnassa olevien jatkopolkujen räätälöintiin. Lisäksi käytetään henkilöstökeskuksen ja työhönohjausyksikön edustajien haastattelujen pohjalta laadittuja kuvauksia heidän kokemuksistaan verstaiden luotettavuudesta.

	Tulos	
302 01 Duuri pitää UUSIX-verstaiden toimintaa luotettavana. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 3,6.	☹️
302 02 Duuri pitää UUSIX-verstaiden toimintaa tärkeänä/hyödyllisenä. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 4,3.	😊
302 03 UUSIX-verstaiden ja Duurin yhteistyö mahdollistaa kuntouttavassa työtoiminnassa olevien jatkopolkujen räätälöinnin. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 2,7.	☹️

302 04

Yksi esimerkki henkilöstökeskuksen edustajan näkemyksestä Uusix:in toiminnan luotettavuudesta

Työhön ohjaamisen kriteerinä on, että henkilö on vaikeasti työllistytävä. Työllisyyden hoito vaatii yhteistyötä ja verkostoitumista. Tarvitaan monenlaisia työpaikkoja; UUSIX on tärkeä lenkki ja tekee tärkeää tehtävää.

Kielteistä palautetta ei ole kuulunut. Työntekijäaines UUSIX-verstailla on kuitenkin "vaikeaa": onko yksikössä tarpeeksi resursseja selviytymiseksi haasteesta. UUSIX tekee kuitenkin ihan hyvää työtä, se on tärkeä etappi polulle normaaliin työelämään. UUSIX on tärkeä väylä ja hyvä työpaikka myös nuorille. UUSIX antaa heille eväitä, koska nuoret saavat enemmän tukea ja neuvontaa kuin muissa paikoissa.

Tutkittua tietoa jatkosijoittumisen onnistumisesta työelämässä ei ole, mutta kuva on myönteinen. UUSIX -verstailla itsessään ei kuitenkaan ole mahdollista työllistyä, kuten moniin muihin työllistymispaikkoihin.

302 05

Yksi esimerkki työhönohjauksen edustajan näkemyksestä Uusix:in toiminnan luotettavuudesta

Asiakkaiden kannalta UUSIX -verstaat toimivat hyvin: ihmiset viihtyvät täällä hyvin ja keskeytyksiä on vähän verrattuna muihin kuntouttavan työtoiminnan paikkoihin. Niissä toiminta on työn tekemistä niin, että muu tuki puuttuu.

Aiemmin UUSIX -verstailla olleet kysyvät, voiko taas päästä tänne – paikka koetaan turvalliseksi. Kun työllistettävälle etsitään hänelle sopivaa ratkaisua, voi hänet ohjata luottavaisin mielin UUSIX -verstaiden työnjohtajille. Sitten saa itse paremman käsityksen tämän ihmisen mahdollisuuksista. Koko työhönohjauksyksikön välit työnjohtajiin ovat hyvät. Voidaan kertoa asiakkaan taustoista tämän luvalla ja niin asiakas tietää, että UUSIX -verstailla otetaan vastaan sopivalla tavalla.

U6

4.3. Arvio tililuokan toteutumisesta

UUSIX -verstaiden kuntouttava pajatyö edellyttää jatkuvaa oman ammatillisuuden kehittämistä. Tehtävä edellyttää kuntouttavaan johtamiseen ja ohjaamiseen liittyvää erityisosaamista, jota kar-
toitetaan ja kehitetään kaiken aikaa.

Selvitettäessä yhteistyökumppaneiden kokemuksia UUSIX-verstaiden luotettavuudesta ja osaa-
misesta toteutettiin lokakuussa 2006 yhteistyökumppanikysely Helsingin kaupungin työvoiman
palvelukeskus Duurin kolmen toimipisteen henkilöstölle: Itä-Duuriin, Keski-Duuriin ja Länsi-
Duuriin. Vastausprosentti oli 24%. Vastausten vähäisen määrän vuoksi saatua tulosta voitaneen
pitää lähinnä suuntaa antavana. Yhteistyön kehittämistä ja tiedonkulun parantamista jatketaan.
Myös kyselykaavaketta kehitetään.

5. HYVÄ TYÖNANTAJA JA TYÖYHTEISÖ

TAVOITTEET

Neljäs sosiaalisen tilinpidon tililuokka käsittelee UUSIX -verstaita työnantajana ja työyhteisönä. Tavoitealueiksi asetettiin: *UUSIX -verstaat on monipuolisten mahdollisuuksien tarjoaja, UUSIX -verstailla on hyvä ilmapiiri, Uusix auttaa jatkopolkujen etsimisessä sekä UUSIX -verstaat tarjoaa uusia mahdollisuuksia.*

5.1. UUSIX-verstaat on monipuolisten mahdollisuuksien tarjoaja

Arvioitaessa UUSIX -verstaita monipuolisten mahdollisuuksien tarjoajana osoittimena käytetään laskelmia siitä, kuinka moni verstailla kuukauden työskennelleistä kuntoutujista suorittaa työjaksonsa loppuun. Lisäksi koottiin esimerkkikuvaus verstaiden tarjoamista monipuolisista mahdollisuuksista.

	Tulos	
401 01		
Yli kuukauden UUSIX:illa olleista kuntoutujista 85% suorittaa jaksonsa loppuun.	Kuntoutujista 69% suoritti työjaksonsa loppuun.	☹️

401 02

Yksi esimerkki Uusix:in tarjoamista monipuolisista mahdollisuuksista

UUSIX -verstaiden yhtenä toiminnan punaisena lankana on ollut se, että työtehtävien kautta työntekijöillä on mahdollisuus oppia uutta. UUSIX -verstailla aloittaneilta ei vaadita aiempaa kädentaitojen koulutusta ja muuta kokemusta. Työnohjaamisesta vastaavat tukevat kaikin tavoin sitä, että uudetkin tulokkaat uskaltavat kokeilemaan omia rajojaan, mikäli heillä vain siihen syntyy halua Uusixilla olon aikana. Työtehtävät muotoillaan kunkin henkilön taitotason mukaisesti. Osa kuntoutettavista löytää itselleen mielekkään ja jopa kokonaan uuden ammattialan, johon he uskaltavat UUSIX-verstaiden oloajan jälkeen pyrkiä. UUSIX -verstailla oloaikana työntekijöillä on mahdollisuus kokeilla eri pajojen monipuolisia työtehtäviä, mikäli kokeiluhaluja vain on. Työilmapiiri pyritään pitämään erittäin myönteisenä, vaikka aika ajoin tulee erilaisia konflikteja. UUSIX -verstaat järjestää myös ammatillista lisäkoulutusta, kuten ensiapu- ja tulityökursseja sekä hygieniapassi- ja atk-koulutusta. UUSIX -verstailla on palveluksessaan myös kaksi kokopäiväistä työvalmentajaa, joilta henkilöstö saa halutessaan apua työnhaku-prosessinsa eri vaiheisiin.

5.2. UUSIX-verstaiden ilmapiiri

Tavoitetta UUSIX -verstaiden hyvästä ilmapiiristä selvitetään kolmen osoittimen avulla: henkilöstön arvio ilmapiiristä, henkilöstön arvio oikeudenmukaisuuden toteutumisesta työyhteisössä sekä henkilöstön kokemusta työyhteisön suvaitsevaisuudesta.

	Tulos	
402 01		
Henkilöstö arvioi työyhteisön ilmapiirin olevan hyvä. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 4,4.	😊 +
402 02		
Henkilöstö arvioi UUSIX:in olevan oikeudenmukainen työyhteisö. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 4,1.	😊
402 03		
Henkilöstö arvioi UUSIX:in olevan suvaitsevainen työyhteisö. 100% henkilöstöstä ei ole havainnut syrjintää tai kiusaamista.	Vastaajissa 93% ei ollut havainnut syrjintää tai kiusaamista.	☹️

5.3. UUSIX auttaa jatkopolkujen etsimisessä

UUSIX -verstaiden tarjoamaa apua jatkopolkujen etsimisessä arvioitiin käyttämällä kolmea osoitinta: henkilöstön arviota saamastaan kannustuksesta oman elämän ja uran suunnitteluun, henkilöstön arviota saamastaan jatkumahdollisuudesta -tiedotuksesta sekä henkilöstön kokemasta tuesta jatkosijoittumiseen.

	Tulos	
403 01 UUSIX:illa kannustetaan oman elämän ja uran suunnitteluun. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 3,0.	☹️
403 02 UUSIX:illa saa tietoa jatkumahdollisuuksista. Vastausten keskiarvo on 3,5.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 2,9.	☹️
403 02 UUSIX:illa tuetaan työntekijän jatkosijoittumista. Vastausten keskiarvo on 4.	Asteikolla 1-5 vastausten keskiarvo oli 3,1.	☹️

5.4. UUSIX -verstaat tarjoaa ihmisille uusia mahdollisuuksia

Verstaiden tarjoamia uusia mahdollisuuksia tarkastellaan henkilöhaastattelujen avulla laadituissa erilaisten ihmisten kertomuksissa.

404 01

Eri ihmisten hyviä kokemuksia UUSIX -verstaailta

Nuori nainen

On ollut UUSIX -verstailla yhtäjaksoisesti vuoden verran. Hän aloitti harjoittelijana ja harjoitusjakson päätyttyä hän sai 85%:n palkkatukityön. Ennen UUSIX -verstailla tuloa hän oli työmarkkinatuella reilun vuoden. Hän on päässyt kokeilemaan erilaisia ompelutekniikoita innostavien työnohjaajien avustuksella. Hänellä ei ole alaan liittyvää ammatillista koulutusta, mutta hän on harrastanut paljon omien vaatteiden tekemistä. Hän käyttää aktiivisesti UUSIX -verstaiden työvalmentajan palvelua ja yhdessä he etsivät hänelle sopivia jatkopolkua. Myös atk-koulutukseen on tarkoitus mennä kuukauden kuluttua. Hän on saanut uskoa siihen, että pääsee opiskelemaan omaa toiveammattiaan, joka liittyy nuorisotyön alueelle.

Vanhempi mies

Takana pitkä yhtäjaksoinen työura. Nelisen vuotta sitten hän uupui täysin työssään. Tuli tehtyä runsaasti ylityötä ja työaikakin oli hyvin epäsäännöllinen. Lopulta hän päätyi työttömäksi. Työttömyysjakson aikana hän sai kuitenkin tyydytystä taidemaalauksesta, jota hän jatkaa edelleen. Tällä hetkellä hän on tyytyväinen omaan elämäänsä, että saa tehdä ruumiillista työtä ja opastaa nuoria miehiä työntekoon.

Maahanmuuttaja

Muutama vuosi sitten alle keski-ikäisenä mies muutti Venäjältä Suomeen. Aluksi hän eli työttömyyskorvauksen varassa. UUSIX -verstailla hän pääsi tehokkaasti oppimaan suomea. Kieliopinnot tapahtuivat päivittäin kuuntelemalla työtovereiden tarinoita ja käymällä UUSIX -verstaiden järjestämää suomenkielen kurssia. UUSIX -jakson päätyttyä hän sai vakituisen työpaikan, josta hän on hyvin onnellinen.

Päihdeongelma

50-kymppinen mies aloitti UUSIX -verstailla kolmisen kuukautta sitten. Tuloa edelsi yli kahden vuoden työttömyysaika. Hän sai aluksi ansiosidonnaista työttömyysrahaa, jonka loputtua hän siirtyi Kelan työmarkkinatuen varaan. Hän on hyvin tyytyväinen, kun saa tehdä UUSIX -verstailla omaa ammattitaitoaan vastaavia tehtäviä. Hän tuntee itsensä huomattavasti energisemmäksi kuin ollessaan vain kotikulmilla. Lisäksi hän uskoo, että pääsee eroon päihdeongelmasta lähiaikoina. Hän on hakeutunut lääkärille, jotta saisi tukea uudelle valitsemalleen tielle. UUSIX -verstailla olon aikana alkoholin käyttö on selvästi laskenut; sekä käyttökerrat ovat harventuneet että määrät ovat vähentyneet.

5.5. Arvio tililuokan toteutumisesta

Verstaiden tarjoamalla monipuolisilla mahdollisuuksilla viitataan mahdollisuuksiin tarjota räätälöityjä työtehtäviä kuntouttavan työtoiminnan työntekijöille. UUSIX -verstailla tuetaan ja tehdään yhdessä työtä. Yhdessä oleminen ja erilaisten ihmisten yhteistoiminta on synnyttänyt rikkaan ja monipuolisen työympäristön, jonne ihmisten on helppo tulla. Työn keskeyttämisprosentti on kuitenkin korkea, eikä sosiaalisessa tilinpidossa asetettuun tavoitteeseen tältä osin päästy. Joustavuuden avulla useimmille löytyy mielekästä työtä, mutta valitettavan monen kohdalla työ ei suju ”kynnystä madaltamallakaan”. Yhtenä asiaan vaikuttavana tekijänä on kuntouttavaan työtoimintaan tulevien rekrytointi, johon tulisi tulevaisuudessa kiinnittää enemmän huomiota.

Kuntouttavassa työtoiminnassa työskenteleville jatkopolkujen etsimisen tekee haasteelliseksi sosiaalisen yritystoiminnan kentän ja sopivien jatkopaikkojen puuttuminen, minkä vuoksi kuntouttaville työjako UUSIX -verstailla jää valitettavan usein ilman todellista polkua uudelle työuralle.

III Sosiaalisen tilinpäätöksen yhteenveto

UUSIX -verstaille sosiaalisen tilinpäätöksen tietojen kerääminen oli uusi ja mielenkiintoinen kokemus. Mittareita ja tililuokkia sorvattiin pitkään ja hartaasti. Myös tavoitteiden asettaminen ensimmäisellä kerralla oli hyvin haasteellista. Suurimmalta osin tavoitteet saatiin asetettua ja mitatut tulokset osoittivat, että teknisesti tavoitteet olivat suurimmalta osin oikealla kohdalla – niitä ei aivan saavutettu.

Mittareista tärkein ja perustehtävän onnistumista kuvaava tililuokka 100 00 ”yksilön voimaantumisen ja työllistymisvalmiuksien tukija” osoitti, että kuntouttavassa työtoiminnassa olijoille positiiviset vaikutukset olivat tavoitteiden mukaisia. Työvalmentajien toiminta ylitti reilusti asetetut tavoitteet.

Tililuokassa 200 00 haettiin mittareita, jotka kuvaisivat Uusixin lisäarvon tuottamista kunnalle. Näitä mittareita oli erityisen haasteellista määritellä, koska sosiaalisen työllistämisen ja kuntouttavan työtoiminnan euro-määräisistä vaikutuksista ei juuri ole tehty tutkimuksia. Toistaiseksi lisäarvo on todettu esimerkeillä, jotka kuvaavat saavutettuja hyötyjä ja muiden palvelujen tarpeen vähentymistä. Myös kierrätysmateriaalien käytöstä täytyy tulevaisuudessa tehdä tarkempi suunnitelma, jolloin myös mittaaminen on helpompaa.

Yhteistyön sujuvuutta sidosryhmien kanssa kuvaava tililuokka 300 00 osoitti, että olemme oikealla tiellä ja yhteistyö koetaan tärkeäksi. Uusixin käytännön toimintaa ja toimintaperiaatteita täytyy kuitenkin tehdä vielä paremmin tunnetuiksi.

Työyhteisönä UUSIX -verstaat osoitti tililuokassa 400 00 olevansa pidetty ja työilmapiiri koettiin suurelta osin hyväksi. Negatiivisena puolena koettiin työjaksojen määräaikaisuus ja jaksojen pituuksien vaihtelevuus. Kuntouttavassa työtoiminnassa olevien henkilöiden jakson keskeyttämisprosentti oli varsin suuri.

Uusix-verstaat

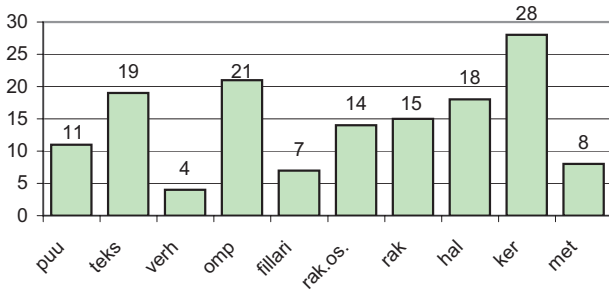
Henkilöstötyytyväisyyskyselyyn vastanneiden taustatiedot

Liite 1.

Tutkimusajankohtana marraskuussa 2006 talossa työskenteli 242 henkilöä. Henkilöstötyytyväisyyskyselyyn vastasi 145 henkilöä ja vastausprosentti oli 60%.

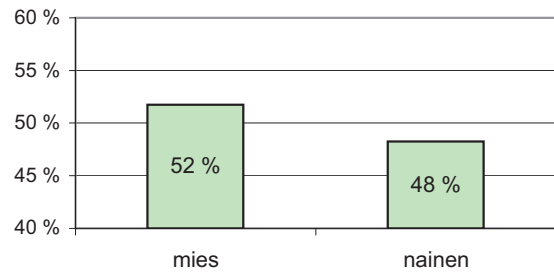
Vastaajien lukumäärät

n=145

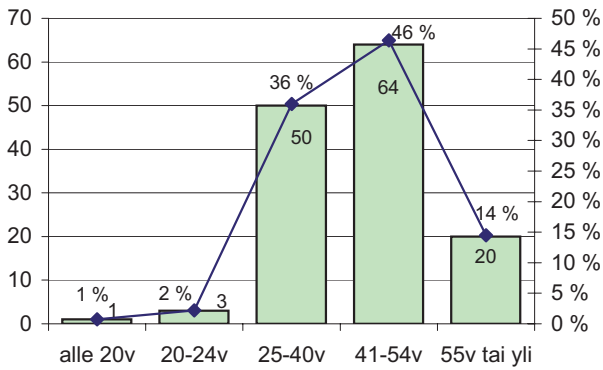
Sukupuolijakauma: %-osuus

n=143

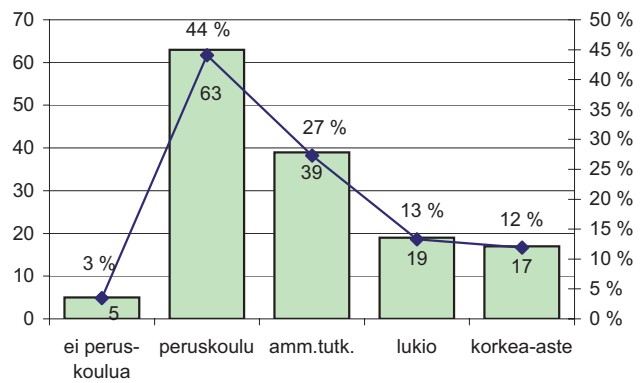
Vastaajien ikäjakauma: lukumäärä ja %-osuus

n=138

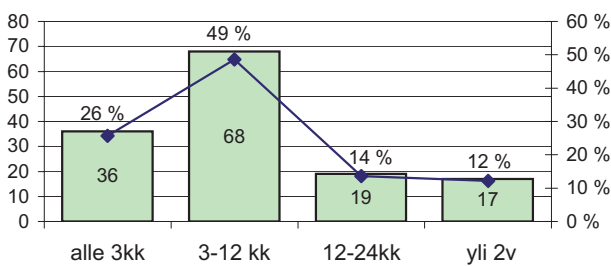
Koulutusta: lukumäärä ja %-osuus

n=143

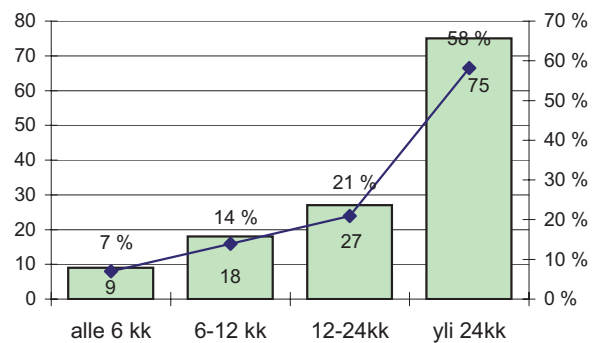
Nykyinen työssäoloaika lkm ja %-osuus

n=140

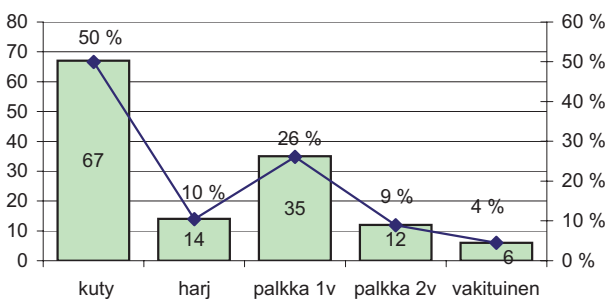
Edeltänyt työttömyysjakso

n=129

Työllistämismuoto: lukumäärä ja %-osuus

n=134

UUSIX -verstaat
Sosiaalinen tilinpito: Tilikartta

Liite 2.

Tililuokka 100 00	YKSILÖN VOIMAANTUMISEN JA TYÖLLISTYMISSVALMIUKSIEN TUKIJA		
Tilinro	tavoitteet		mittarit
101 00	Työntekijöiden jaksaminen Uusix:illa olon aikana paranee	101 01	Työntekijät arvioivat itsetuntonsa parantumisen. Vastausten keskiarvo on 4.
		101 02	Työntekijät arvioivat elämänlaatunsa parantumisen. Vastausten keskiarvo on 4.
		101 03	Työntekijät arvioivat jaksamisensa parantumisen. Vastausten keskiarvo on 3.
		101 04	Yksi esimerkki jaksamisen parantumisesta
102 00	Työntekijöiden tulevaisuuden suunnittelu paranee	102 01	Työntekijät arvioivat tulevaisuudensuunnitelmiansa selkiintymisen. Vastausten keskiarvo on 4
		102 02	Työntekijät ilmoittavat, että ovat hakeneet aikaisempaa enemmän työ- tai koulutuspaikkoja. Vastausten keskiarvo on 2.
		102 03	60 työntekijää on käynyt työvalmentajien luona.
		102 04	45 työntekijää on osallistunut työnhakuohjaukseen.
		102 05	40 työntekijää on laatinut ansioluettelon Uusixin opastuksella.
		102 06	Yksi esimerkki työntekijän tulevaisuuden suunnittelun paranemisesta.
103 00	Työntekijöiden työssä toimiminen paranee	103 01	Työntekijät arvioivat työkykynsä parantumisen. Vastausten keskiarvo on 3.
		103 02	Työnjohtajat arvioivat, että 50%:lla kuntouttavan työtoiminnan työntekijöistä työkyky on parantunut.
		103 03	Yksi esimerkki työkyvyn parantumisesta.
104 00	Työntekijöiden valmiudet paranevat	104 01	40 työntekijää on suorittanut tulityökurssin.
		104 02	20 työntekijää on suorittanut Ensiapu1-kurssin.
		104 03	20 työntekijää on suorittanut hygieniapassi-koulutuksen.
		104 04	20 työntekijää on suorittanut työturvallisuuskortin.
		104 05	300 henkilöä on suorittanut atk-kurssin.
		104 06	20 henkilöä on suorittanut ECDL-kurssin (European Computer Driving Licence).
		104 07	40 työntekijää on käynyt suomen kielen kurssin.
		104 08	Yksi esimerkki suomenkielen käyttämisestä pajalla.
		104 09	Yksi esimerkki työntekijän suomenkielen kehittymisestä.
Tililuokka 200 00	LISÄARVON TUOTTAJA KAUPUNGILLE		
Tilinro	tavoitteet		mittarit
201 00	Helsingin kaupunki hyötyy Uusix-verstaiden toiminnasta	201 01	Uusix pystyy nimeämään yhteiskunnan tarjoamia palveluja, joiden käyttöä Uusix -verstaiden järjestämä kuntouttava työtoiminta vähentää.
		201 02	Esimerkki, kuinka yhteiskunnan tarjoamien palvelujen käyttö on vähentynyt Uusix -jakson aikana
		201 03	Uusix -kauppa ja Uusix:in laskutettava toiminta tuottaa Helsingin kaupungille 60 000 euroa vuonna 2006.
202 00	Uusix -verstaiden kuntouttavan työtoiminnan laajuus on merkittävää Helsingin kaupungille	202 01	Uusix-verstaat järjestävät 57 prosenttia Helsingin kaupungin kuntouttavan työtoiminnan paikoista.
203 00	Uusix-verstaat kantaa vastuuta ympäristöstä	203 01	70% Uusixin tuotosta tulee kierrätystuotteista.
		203 02	Yksi esimerkki kierrätysmateriaalin hyödyntämisestä uudessa tuotteessa.

Tililuokka 300 00			
LUOTETTAVA JA OSAAVA YHTEISTYÖKUMPPANI			
Tilinro	tavoitteet		Mittarit
301 00	Yhteistyö työvoiman palvelukeskus Duurin kanssa toimii hyvin	301 01	Duurin henkilökunnalla on hyvä mielikuva Uusix:in toiminnasta. Vastausten keskiarvo on 4.
		301 02	Duurin henkilökunta tuntee Uusix -verstaiden toiminnan hyvin. Vastausten keskiarvo on 4.
		301 03	Uusix -verstaiden ja Duurin välillä on toimiva yhteistyömalli. Vastausten keskiarvo on 4.
		301 04	Uusix täyttää Duurin odotukset. Vastausten keskiarvo on 4.
302 00	Sidosryhmät pitävät UUSIX -verstaiden toimintaa luotettavana	302 01	Duuri pitää Uusix:in toimintaa luotettavana. Vastausten keskiarvo on 4.
		302 02	Duuri pitää Uusixin toimintaa tärkeänä/hyödyllisenä. Vastausten keskiarvo on 4.
		302 03	Uusixin ja Duurin yhteistyö mahdollistaa kuntouttavassa työtoiminnassa olevien jatkopolkujen räätälöinnin. Vastausten keskiarvo on 4.
		302 04	Yksi esimerkki henkilöstökeskuksen edustajan näkemyksestä Uusix:in toiminnan luotettavuudesta.
		302 05	Yksi esimerkki työhönohjauksen edustajan näkemyksestä Uusix:in toiminnan luotettavuudesta.
Tililuokka 400 00			
HYVÄ TYÖNANTAJA JA TYÖYHTEISÖ			
Tilinro	tavoitteet		Mittarit
401 00	Uusix-verstaat on monipuolisten mahdollisuuksien tarjoaja	401 01	Yli kuukauden Uusix:illa olleista kuntoutujuista 85% suorittaa jaksonsa loppuun.
		401 02	Yksi esimerkki Uusix:in tarjoamista monipuolisista mahdollisuuksista.
402 00	Uusix -verstailla on hyvä ilmapiiri	402 01	Henkilöstö arvioi työyhteisön ilmapiirin olevan hyvä. Vastausten keskiarvo on 4.
		402 02	Henkilöstö arvioi Uusix:in olevan oikeudenmukainen työyhteisö. Vastausten keskiarvo on 4.
		402 03	Henkilöstö arvioi Uusix:in olevan suvaitsevainen työyhteisö. 100% henkilöstöstä ei ole havainnut syrjintää tai kiusaamista.
403 00	Uusix auttaa jatkopolkujen etsimisessä	403 01	Uusix:illa kannustetaan oman elämän ja uran suunnitteluun. Vastausten keskiarvo on 4.
		403 02	Uusix:illa saa tietoa jatkomahdollisuuksista. Vastausten keskiarvo on 3,5.
		403 03	Uusix:illa tuetaan työntekijän jatkosijoittumista. Vastausten keskiarvo on 4.
404 00	Uusix-verstaat tarjoaa ihmisille uusia mahdollisuuksia	404 01	Eri ihmisten hyviä kokemuksia Uusix-verstailla. (4 kertomusta)

**Uusix-verstaat (U6) – persoonallisia
tuotteita ja palveluja eettisesti
tuotetulla työllä**

Uusix-verstaat (U6)

Kyläsaarenkatu 8 J, 00580 Helsinki

puh. (09) 3108 9500, faksi (09) 3108 9514

avoinna:

ma-pe klo 8–16

Uusix-kauppa

puh. (09) 3108 9526

avoinna:

ma-to klo 9–17, pe klo 9–16, la klo 10–14.30

www.uusix.fi

